

سی حکیم و فیلسوف مسلمان

حاوی شرح زندگانی و تشریح نظریات حکیمانه حکمای مسلمان در تحقق
جامعه معقول انسان‌ها بر پایه فضایل علمی، اخلاقی و انسانی

جلد اول

تألیف

میرابوطالب رضوی نژاد

قاضی بازنشسته و وکیل پایه یک دادگستری

فهرست مطالب

پیشگفتار ناشر	۷
پیشگفتار مؤلف	۹
مروری بر کتاب سی حکیم و فیلسوف مسلمان	۱۱
فلسفه شرق راه‌گشای جویندگان حقیقت	۱۳
بخش اول / ابن سینا حکیم و فیلسوف ایرانی در معارف اسلامی	۲۳
فصل اول: تشریح اوضاع علمی قرن چهارم و بزرگداشت هزارمین سال تولد ابن سینا	۲۵
فصل دوم: شرح تحصیلات و مقام علمی و فلسفی و پزشکی ابن سینا	۲۹
فصل سوم: اعتقادات دینی و فلسفی ابن سینا	۳۳
فصل چهارم: نظریات دانشمندان در عظمت مقام علمی ابن سینا	۳۷
فصل پنجم: تشریح آثار و تألیفات ابن سینا	۴۵
فصل ششم: شرح زندگی اجتماعی ابن سینا و نوآوری‌های ابن فیلسوف در طب و بهداشت و دارو	۶۷
فصل هفتم: معالجات پزشکی ابن سینا	۷۳
فصل هشتم: مقام فلسفی ابن سینا	۷۷
فصل نهم: بیوگرافی کوتاه ابن سینا که بوسیله خود و شاگردانش تدوین شده است	۸۳
فصل دهم: خلاصه شرح وقایع و نظرات فلسفی ابن سینا	۹۹
بخش دوم / ابوریحان بیرونی حکیم و دانشمند نابغه ایرانی در جهان اسلام	۱۰۹
فصل اول: شرح زندگانی و تألیفات و تجلیل دانشمندان از مقام علمی ابوریحان بیرونی	۱۱۱
فصل دوم: شرح ویژگی‌های علمی و اجتماعی و اخلاقی و انسانی ابوریحان بیرونی	۱۲۹
فصل سوم: ابوریحان پایه‌گذار علم تجربی و تعریف علم از دیدگاه بیرونی	۱۳۷
فصل چهارم: برگزیده‌ای از نظرات ابوریحان در کتاب الجواهر و ماله‌هند	۱۴۵
فصل پنجم: مسائل حقوقی هندیان در کتاب ماله‌هند ابوریحان بیرونی	۱۴۹
فصل ششم: عقاید هندیان درباره مناطق غلوی و ثنوی قدیم و حادث بودن ماده در کتاب ماله‌هند	۱۵۳
فصل هفتم: نظرات برگزیده اجتماعی ابوریحان در کتاب الآثار الباقیه	۱۵۷
فصل هشتم: تشریح احوال مردم زمان در کتاب الجواهر فی معرفة الجواهر	۱۶۳
فصل نهم: مقام علمی ابوریحان از دیدگاه دانشمندان جهان	۱۶۹
فصل دهم: مراحل هفت‌گانه زندگی ابوریحان بیرونی	۱۷۳
فصل یازدهم: کنگره جهانی بزرگداشت ابوریحان بیرونی	۱۷۷

بخش سوم / ابن مسکویه و نظریات حکیمانه او در اخلاق اسلامی ۱۸۳

فصل اول: شرح زندگانی و تشریح نظریات فلسفی و اخلاقی ابن مسکویه	۱۸۵
فصل دوم: آثار و تألیفات ابن مسکویه	۱۹۳
فصل سوم: تشریح انتقادات ابن سینا و ابوحنیفان توحیدی از ابن مسکویه	۱۹۹
فصل چهارم: تشریح مذهب ابن مسکویه	۲۰۵
فصل پنجم: روش فلسفی ابن مسکویه	۲۰۷
فصل ششم: روش اخلاقی ابن مسکویه در کتاب اخلاق ناصری	۲۰۹

بخش چهارم / ابن عربی و دیدگاه عرفانی او در دنیای عرفان و حکمت اسلامی ۲۲۹

فصل اول: شرح زندگانی ابن عربی و تشریح ملاقات وی با ابن رشد	۲۳۱
فصل دوم: آثار و تألیفات ابن عربی	۲۳۹
فصل سوم: منابع اطلاعاتی ابن عربی	۲۴۳
فصل چهارم: اصول اعتقادات ابن عربی	۲۴۵
فصل پنجم: زبان ربّی ابن عربی در تفسیر عرفانی او	۲۴۹
فصل ششم: وحدت وجود امام ابن عربی در تفسیر عرفانی ابن عربی است	۲۵۱
فصل هفتم: اسماء و صفات الهی در نوشته های ابن عربی	۲۵۵
فصل هشتم: توجیه انسان کامل و کلمه از دیدگاه ابن عربی	۲۵۷
فصل نهم: تشریح آفرینش و جهان شناسی در مکتب ابن عربی	۲۶۱
فصل دهم: وصال به لقای حق تعالی با پرواز عشق از دیدگاه عرفانی ابن عربی	۲۶۵
فصل یازدهم: نظریات ابن عربی درباره وحدت ادیان	۲۶۹
فصل دوازدهم: تشریح مقام عرفانی ابن عربی در قیاس با دیگر عرفاء	۲۷۳
فصل سیزدهم: تأثیر ابن عربی بر حیات تصوّف	۲۷۷

بخش پنجم / ابن خلدون و فلسفه تاریخ در معارف اسلامی ۲۸۳

فصل اول: شرح زندگانی و نظرات ابن خلدون درباره دولت و حاکمیت	۲۸۵
فصل دوم: عمر دولت ها از نظر ابن خلدون	۲۹۳
فصل سوم: انواع دولت ها از نظر ابن خلدون	۲۹۹
فصل چهارم: انحطاط و سقوط دولتها از نظر ابن خلدون	۳۰۷
فصل پنجم: حاکمیت یا مجد از دیدگاه ابن خلدون	۳۰۹
فصل ششم: حکومت یا دولت اسلامی از دیدگاه قرآنی	۳۱۵

فصل هفتم : افکار ابن خلدون از کتاب مقدمه	۳۲۱
فصل هشتم : ابن خلدون پایه‌گذار فلسفه تاریخ	۳۲۷

بخش ششم / ابن رشد شارح فلسفه ارسطو در حکمت اسلامی ۳۳۳

فصل اول : شرح زندگانی و نظرات فلسفی ابن رشد	۳۳۵
فصل دوم : اشتراک افکار فلسفی ابن سینا و ابن رشد	۳۴۷
فصل سوم : مقاله مرحوم محسن صدر در تأیید نظریه ابن سینا در مقابله با نظرات ابن رشد و غزالی	۳۶۵
فصل چهارم : خلاصه و قشرده شرح حال ابن رشد و تشریح مقام فلسفی وی در فرهنگ اسلام	۳۷۳

بخش هفتم : ابن مقفع اولین مترجم ایرانی در تکوین معارف اسلامی ۳۸۱

فصل اول : شرح زندگانی و تشریح مقام علمی و اخلاقی ابن مقفع	۳۸۳
فصل دوم : آثار و تألیفات ابن مقفع	۳۸۹
فصل سوم : اصول اعتقادی ابن مقفع	۴۱۱

فهرست تألیفات آقای میرابوطالب رضوی نواد ۴۱۷

فهرست منابع ۴۲۱

فهرست اجمالی جلد‌های دوم و سوم سی حکیم و فیلسوف مسلمان

- بخش هشتم / جابر بن حیان فیلسوف مسلمان شاگرد مکتب امام جعفر صادق علیه السلام
- بخش نهم / حسن صباح یا خداوندالموت پیشوای فرقه اسماعیلیه
- بخش دهم / محمد زکریای رازی دانشمند و فیلسوف ایرانی و نابغه علم پزشکی در جهان اسلام
- بخش یازدهم (قسمت اول) / استاد راشد دانشمند روحانی راستین دنیای اسلام و مواعظ حکیمانه‌اش
- بخش دوازدهم (قسمت اول) / سهروردی و فلسفه اشراق در دنیای عرفان
- بخش سیزدهم / حکیم ملاهادی سبزواری و شرح منظومه ابن فیلسوف اسلامی
- بخش چهاردهم / شیخ مفید از اساتید و بزرگان شیعه در علم کلام و فقه در قرن چهارم هجری
- بخش پانزدهم / شیخ طوسی شیخ الطائفه فقهای مذهب تشیع در جهان اسلام
- بخش شانزدهم / شیخ بهائی حکیم و عارف جهان اسلام در دوران صفوی
- بخش هفدهم / ابوالفتح محمد بن عبدالکریم بن احمد شهرستانی متکلم و فیلسوف معروف ایرانی
- بخش هیجدهم / علامه جلی بزرگترین شخصیت علمی در اصول فقه و حکمت و کلام و منطق اسلامی
- بخش نوزدهم / فارابی معلم ثانی در فلسفه و منطق معارف اسلامی
- بخش بیستم / امام فخر رازی و نظرات حکیمانه او درباره فلسفه یونان
- بخش بیست و یکم / کندی فیلسوف العرب در دنیای حکمت اسلامی
- بخش بیست و دوم / میرفندرسکی حکیم و عارف اسلامی در دوران صفوی
- بخش بیست و سوم / میرداماد و اندیشه‌های فلسفی او در حکمت اسلامی
- بخش بیست و چهارم (قسمت اول) / ملاصدرا فیلسوف الهی در حکمت اسلامی در جهان اسلام
- بخش بیست و چهارم (قسمت دوم) / ملاصدرا تألیف هانری کوربن و نظریات حکیمانه ابن فیلسوف جهان تشیع
- بخش بیست و پنجم / ابواسحاق ابراهیم بن اسحاق نوبختی از رجال برجسته در علم کلام در قرن سوم هجری
- بخش بیست و ششم / ابوسهل اسماعیل نوبختی از پیشوایان علم و فلسفه در قرن سوم و چهارم هجری
- بخش بیست و هفتم / حسن نوبختی بزرگترین فیلسوف ایرانی در حکومت عباسیان
- بخش بیست و هشتم / ۴- ابوسهل فضل نوبختی فیلسوف متکلم و حکیم متأله ایرانی در قرن سوم هجری
- بخش بیست و نهم / خواجه نصیرالدین طوسی حکیم و معلم اخلاق اسلامی و مُتَجِی علماء در فتنه مغول
- بخش سی‌ام / نراقی حکیم و فیلسوف اسلامی مؤلف کتاب جامع السعادات

آغاز سخن با نام خداوند مهربان

پیشگفتار ناشر

کتاب حاضر هفتمین تألیف از تألیفات آقای میرابوطالب رضوی نژاد صومعه سرایی قاضی بازنشسته و مُحقق گرانقدر تحت عنوان «سی حکیم و فیلسوف مسلمان» می باشد که در رابطه با حکمت اسلامی برای چاپ و نشر به انتشارات دهسرا واگذار گردیده است. مؤلف صاحب نظر، با قلم شیوا، بررسی آثار فکری و تحقیق و تفحص نظریات ارزشمند حکمای مسلمان و فیلسوفان اسلامی به منظور ایجاد فضای فرهنگی متناسب با زمان که بر پایه استدلال و منطق دوران باشد، تدوین نموده که این تحقیقات می تواند راهگشای مشکلات جوامع انسانی مسلمانان گردد، چه این منادیان حق و حقیقت با بهره گیری از عقل و علم در تحقق جامعه معقول انسانها که بر اساس و پایه علمی، عقلی، اسلامی، اخلاقی، عرفانی و انسانی باشد، گامهای مفید و مؤثری برداشته اند که چراغ راه هدایت افراد جامعه مسلمان است و شعاع نوری این ستارگان دین و دانش موجبات کمال و سعادت را برای مردم دانش دوست و جستجوگر فراهم خواهد ساخت. افراد چنین جامعه ای می توانند معنی واقعی حیات معقول خود را دریابند، تا در زمره اولوالباب محسوب گردند و خلیفه خدا در روی زمین شوند، که این نهایت آمال و آرزوی هر انسان مسلمان مؤمن و باایمان می باشد. سرمایه چاپ کتاب حاضر با همکاری و مساعدت سه نفر از نیکوکاران استان گیلان به اسامی ۱- آقای حاج محمد جوادی طالب حق. ۲- آقای حاج رحیم احمدزاده. ۳- آقای حاج سید جلال سید سعادت می باشد.

ضمناً در طی سالیان پیش مؤلف محترم شش عنوان کتاب با عناوین ذیل تألیفات کرده اند: ۱- «حکمت زندگی از دیدگاه چهارصد شاعر برگزیده پارسی گوی» در یک هزار و دویست و پنجاه (۱۲۵۰) صفحه. ۲- «حکمت زندگی از دیدگاه چهار عارف نامدار ایرانی»

دردو جلد هشتصد و سی و هشت (۸۳۸) صفحه. ۳- «چهار سیاستمدار ملی و متقی
نام‌آور ایران» چهارصد و پنجاه (۴۵۰) صفحه. ۴- «مهاثما گاندی و اقبال لاهوری، دو
پیشوای مُتفکّر هندی» دویست و شانزده (۲۱۶) صفحه. ۵- «پنجاه سال تجربه
فرهنگی، قضایی و پارلمانی» پانصد (۵۰۰) صفحه. ۶- «جامعه مدنی براساس حکمت
عملی بر پایه جامعه‌شناسی مردم ایران» پانصد (۵۰۰) صفحه. کتابهای انتشار یافته از
کتاب منبع بوده و تاکنون چندین پایان‌نامه تحصیلی دوره لیسانس و دکتری از این
کتاب‌ها بوسیله دانشجویان تدوین گردیده و در اینترنت سابقه امر موجود است.

انتشارات دهسرا

www.ketab.ir